

Slovenski dom

Stev. 105

V Ljubljani, četrtek 8. maja 1941

Leto VI.

Incessanti attacchi contro Malta e Tobruk

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica:

Bollettino N. 336. Formazioni del Corpo Aereo Tedesco hanno bombardato un aeroporto della isola di Malta. In combattimenti aerei i cacciatori tedeschi hanno abbattuto nel cielo di Malta tre velivoli »Hurricane«.

Nell'Africa Settentrionale continua lo svolgimento delle nostre operazioni intorno a Tobruk dove sono stati respinti contrattacchi nemici. Azioni di pattuglie sul fronte di Sollum. Durante le operazioni aeree contro la base di Tobruk compiute in questi ultimi giorni risulta affondata un'altra nave nemica di medio tonnellaggio. La nostra caccia ha abbattuto nel

cielo della piazza un velivolo tipo Blenheim. Velivoli britannici hanno compiuto incursioni su alcune città della Cirenaica. Qualche vittima lievi danni.

In Africa Orientale un nuovo attacco nemico è stato respinto con perdite nel settore di Amba Alagi.

Neprestani letalski napadi na Malto in Tobruk

Nekje v Italiji, 7. maja. AL Uradno poročilo št. 336 generalnega štaba italijanskih vojnih sil pravi:

Oddelki nemškega letaskega zbora so bombardirali letališče na otoku Malta. V letalski bitki so bila sestreljena tri angleška letala vrste »Hurricane« in sicer nad Malto, sestrelila pa so jih nemška lovska letala.

V Severni Afriki se naše operacije

nadaljujejo okoli Tobruka, kjer so bili sovražni protinapadi odbiti. Na bojišču pri Sollumu je bilo delovanje patrol. Med letalskimi operacijami proti Tobruku v poslednjih dneh je bila še ena sovražna ladja srednje tonaze potopljena. Naši lovci so nad trdnjavo sestrelili eno letalo vrste »Blenheim«.

Angleška letala so izvedla polete nad nekatere kraje v Cirenaiki. Nekaj žrtev, neznatna škoda.

V vzhodni Afriki, je bil novi sovražni napad v odseku Alagi odbit z izgubami za sovražnika.

Rodi, 7. maja. AL Zasedbo skupine otokov v Cikladah so izvedla letala in brodice. Prebivalstvo z otokov je prisrčno sprejelo Italijane. Italijanske čete so tudi zasedle otok Syra, ki je najpomembnejši otok v skupini Cikladov. Ker je bila organizacija odlična, so se operacije zasedbe izvedle točno in v najlepšem redu.

Pro memoria!

La rivista del giorno 9. corr. sarà svolta dalle Truppe costituenti il presidio di Lubiana e dintorni di varie armi e specialità: Fanteria, Granatieri, Alpini, Artiglieria ipoptrainata, sommezzata, autoportata, Genio, Compagnia chimica, elementi motorizzati dei presidii.

Nella prima mattina tutti i reparti che provengono dalle caserme cittadine dalle località periferiche, della città e dei centri vicini Vrhnika, Horjul, si schiereranno lungo il lato ovest della Celovška cesta.

Alle ore 9.30 l'Ecc. Ambrosio, Comandante la II. Armata passerà in rivista le Truppe così schierate, poi sfileranno le Truppe davanti alla tribuna in cui avrà preso posto l'Ecc.: i Granatieri e le Fanterie a passo romano, i reparti speciali e gli alpini a passo ordinario.

I reparti sfileranno nel seguente ordine: Granatieri-Fanteria (Cravatte rose) - reparti speciali di Fanteria e Genio - Alpini - Artiglieria funnezzata - Artiglieria ipoptrainata, Artiglieria motorizzata, elementi motorizzati del Genio, Compagnia chimica e servizi.

I reggimenti I. Granatieri e II. Fanteria saranno preceduti dalle vecchie e gloriose Bandiere così decorate: quella del I. Granatieri, dalla Croce dell'Ordine Militare di Savoia due medaglie d'oro al valor militare, due d'argento e una di bronzo; quella del II. Fanteria dalla Croce Ordine Militare di Savoia, due medaglie d'argento e tre di bronzo.

Vojaška spominska svečanost

Revija 9. maja bodo izvršile čete, ki sestavljajo posadko mesta Ljubljane in okolice in sicer raznih vrst orožja: Pehota, Grenadirji, Planinci, Topništvo s konjsko vprego, avtomobilski oddelki, pionirji, kemijska četa in motorizirani oddelki posadke.

Zgodaj zjutraj se bodo vsi oddelki, ki prihajajo iz mestnih vojašnic, iz okoliških krajev in iz bližnjih središč Vrhnik in Horjula, zbrali vzdolž zahodnega dela Celovške ceste.

Ob 9.30 bo Eks. Ambrosio, Poveljnik II. Armade, pregledal tako razvrščene čete, nato pa bodo čete korakale mimo tribune, kjer bo stal Eks. Poveljnik: Grenadirji in Pehota z rimskim

korakom, specialni oddelki in Planinci pa z navadnim korakom.

Oddelki bodo korakali v sledečem redu: Grenadirji - Pehota (rdeče kravate) - specialni oddelki Pehote in Pionirjev - Planinci - gorsko topništvo - topništvo s konjsko vprego - motorizirano topništvo - motorizirani pionirski oddelki - kemijska četa in pomožne čete.

Polka in sicer I. Grenadirski in II. Pehotni, bosta stopala za starima in slavima zastavama, ki sta prejele sledeča odlikovanja: grenadirska križ Vojnega Reda Savojske hiše, dve zlati kolajni za vojaške vrline, dve srebrni in eno bronasto, pehotna pa križ Vojnega Reda Savojske hiše, dve srebrni kolajni in tri bronaste.

L'Italia ha dato il più grande aiuto alla Germania

La condotta di guerra dell'Italia è caratterizzata da iniziative veloci e da assoluta prontezza a tutti i sacrifici

Budapest, 7 maggio. a. Il critico militare del Pester Lloyd afferma in un importante articolo che tutta l'Ungheria ha ammirato con la più sincera gioia le parole di riconoscenza pronunciate dal Führer all'indirizzo dell'alleanza Italia. Con la sua entrata in guerra l'Italia si assume compiti immensi. Dovette lottare non soltanto sul fronte francese, ma anche in Africa. Oltre a ciò essa dovette condurre una guerra difficilissima oltre mare ed ognuno sa che cosa significhi questo. La condotta di guerra dell'Italia, prosegue il giornalista, fu caratterizzata da iniziative veloci e da assoluta prontezza a tutti i sacrifici. La collaborazione delle forze navali ed aeree è stata perfetta. Dopo avere enumerato le perdite della flotta inglese nel Mediterraneo dovute agli attacchi italiani aggiunge che tali perdite hanno rappresentato un aiuto prezioso

per l'Alleanza Germanica. Circa la lotta atlantica nota che si ogni nave affondata dagli italiani è stata una unità di meno che si è trovata contro i tedeschi nell'atlantico. L'articolista constata quindi che l'Italia ha dato il più grande aiuto alla Germania con le sue operazioni in Africa del Nord perché tenendo paralizzato tutto l'esercito di Wavell ha fatto sì che i piani inglesi per l'estensione della guerra nei balcani per un certo tempo fossero inattuabili. Dopo aver detto dell'azione svolta dalle truppe italiane in Grecia e in Jugoslavia l'articolista conclude: In seguito alla rapida avanzata italiana da Durazzo in direzione est le truppe jugoslave sono state separate da quelle anglo-greche e con l'occupazione di Lubiana e della Dalmazia l'Italia ha completato la totale sconfitta dell'esercito serbo.

Italija je dala Nemčiji največjo pomoč

Italijansko vojskovanje označujeta hitra pobuda in največja pripravljenost na žrtve

Budimpešta, 8. maja. a. Vojaški kritik lista »Pester Lloyd« poudarja v pomembnem članku, da je vsa Madžarska z najiskrenejšim veseljem sprejela izraze zahvale, ki jih je voditelj Nemčije naslovil na zavezništvo Italijo. S svojim vstopom v vojno je Italija prevzela ogromne naloge. Morala se je boriti ne samo na francoskem bojišču, pač pa tudi v Afriki. Poleg tega je morala voditi najtežavnejše vojskovanje na morju, in vsako vde, kaj to pomeni. Vojskovanje od strani Italije - nadaljuje časniki - sta označevali hitra pobuda in popolna pripravljenost na vse žrtve. Sodelovanje med pomorski in letalskimi silami je bilo popolno.

Pisec članka nato navaja izgube angleškega brodogradnje na Sredozemskem morju, ki so jih prizadejali s svojimi napadi Italijani, ter pripominja, da so takšne izgube predstavljale dragoceno pomoč zavezniški Nemčiji. Glede vojskovanja na Atlantiku pravi, da vsaka ladja, ki so jo potopili Italijani, predstavlja enoto manj, ki jo na Atlantiku stala v boju proti Nemčiji. Člankar nato ugotavlja, da je Italija dala Nemčiji največjo pomoč s svojimi vojaškimi operacijami v Severni Afriki, ker je s tem, da je paralizirala vso Wavellovo vojsko, dosegla, da so angleški načrti za razširjenje vojne na Balkan za gotovo dobo ostali neuresničljivi.

Vojni dopisnik potem govori o akcijah Italijanske vojske v Grčiji in Jugoslaviji, in zaključuje svoj članek takole:

Zaradi prodiranja Italijanov od Drača v smeri proti vzhodu, so bile jugoslovanske čete odrezane od angleško-grških in zasedbo Ljubljane in Dalmacije je Italija izpopolnila razsulo srbske vojske.

Novo angleško priznanje

Berlin, 8. maja. b. Britanska admiraliteta je izdala poročilo, v katerem priznava, da je bila potopljena britanska pomožna vojna ladja »Pathys«. Kakor pravi admiraliteta v tem svojem poročilu je omenjeno ladjo potopil nemški bombnik. Potopljena ladja je imela 5.000 ton.

Švedski zunanji minister na Finskem

Helsinki, 8. maja. a. Finski državni predsednik Rytli je sprejel v dolgo avdienco švedskega zunanjega ministra Güntherja. Potem se je minister Günther razgovarjal z zunanjim ministrom Wittingom, in sicer sta govorila o vprašanjih, ki zanimajo obe državi. Posebno pa o splošnem evropskem položaju.

La Sovrana continua con le visite ai feriti

Roma, 7 maggio. La Maestà della Regina Imperatrice ha dedicato l'odierna mattinata ai feriti di guerra ospiti del Buon Pastore. La visita si è protratta fino oltre il mezzogiorno e si è estesa a tutto il complesso della attività dell'ospedale. Tutti i valorosi ricoverati sono stati via via oggetto dell'affettuoso interessamento e delle più sollecite materne premure da parte dell'Augusta Sovrana al cui indirizzo al termine della visita si levavano fervidi acclamazioni di riconoscenza e di devoto attaccamento.

Kraljica in Cesarica vnovič med ranjenci

Rim, 8. maja. a. Nj. Vel. Kraljica in Cesarica je posvetila vse večerajšnje dopoldne vojnim ranjencem, ki so gostje »Dobrega Pastirja«. Obisk se je podaljšal čez opoldne ter je Vladimirica pregledala delovanje bolnišnice. Vsi junaški bolniki so bili deležni prisrčnega zanimanja in materinske nežnosti od strani Vzvišene Vladimirice, na katere naslov so se ob koncu dvigali topli klici zahvale in vdanosti.

Iraška vrhovno poveljstvo je izdalo ukaz na svoje čete, naj ne razmetavajo s strelivom ker država nima možnosti, da bi si ga sprosti nabavljala. Obenem je bilo sporočeno, da Anglija navzile zadetnim pogodbenim določilom v osemnajstih mesecih Iraku ni dobavila skoraj nobenega streliva in je na vse intervencije zavlačevalno odgovarjala.

Predsednik Roosevelt je nedavno obiskal neki zdravstveni zavod. Njegovim sodelavcem ni ušlo iz oči, da je predsednik kazal precejšnje znake utrujenosti in naveličanosti. Zdravniki so povedali, da je predsedniku potrebno daljše zdravljenje v tem okrevališču. Ta vest je vzbudila v vseh Združenih državah živo zanimanje.

Reka Tisa se je razlila v bližini mesta Szegeda in je poplavlja 40.000 oravov plodne zemlje. Položaj je resen.

Prvo romunsko podmornico, ki je domačega izdelka, so večeraj spustili v morje v pomorskih ladjedelnih v Galcu. Razven romunskih oblasti, so bili navzoči tudi predstavniki nemškega mornariškega odposlanstva.

Romunske oblasti so prepovedale prodajati kruh v Bukarešti v ponedeljkah in tokih. Na ta dva dneva bo dovoljena le prodaja koruzne moke za polento. Isti ukrep je bil v veljavi v romunskih pokrajinah že nekaj mesecev.

Edenova obramba pred angleškim spodnjim domom

Rim, 8. maja. r. Govor angleškega zunanjega ministra Edena v spodnjem domu spada bolj v vrsto obrambnih govorov pred sodiščem, kakor pa med parlamentarne govore. Eden je temperamenten človek, ki daje vedno prednost maščevanju pred pametjo in pred stvarnostjo. To svojo lastnost je posebno jasno pokazal v času italijansko-abesinske vojne. Njegovo stališče do bivše Jugoslavije in Grčije je edinstveno. Ti dve državi sta se spustili v vojno pustolovščino, ker jima je Anglija stalno zagotavljala svojo pomoč. Anglija pa svojih obljub ni držala. Že tedaj, ko je obljubila to pomoč, je sklenila, da je ne bo dala. S tem, da je bivšo Jugoslavijo in Grčijo naščuvala proti Italiji in Nemčiji, je hotela Anglija pridobiti na času vsaj dva meseca. Sredstev za svojo politiko torej ni izbirala. Toda v svojih računih se je zmotila, kajti Jugoslavija je propadla v 12 dneh, Grčija pa v 18 dneh. Podobna žalostna utegne jutri zadeti tudi vse druge, ki se bodo zanašali na angleške obljube. Veliki Britaniji gre predvsem za to, da podaljša čas svojega obstoja, toda njena usoda je navzlic temu že odločena.

V vsem svojem govoru se je Eden trudil, da bi se opral pred angleško in svetovno javnostjo. Glavno krivdo je vrgel na bivšo Jugoslavijo, češ da ni pravočasno izvedla svoje mobilizacije. Podobne vrste izgovor je našel tudi za Grčijo, čeprav ji je poprej obljuboval, da bo s svojo angleško vojsko vrgel v morje vse Italijane, ki so na albanskem bojišču in v Libiji.

Bivši angleški vojni minister Hore Belisha se je pritoževal nad stalnimi porazi angleške

Pozdravljanje vojaških zastav je obvezno

Vsak dan ob 7 zjutraj in ob 7 zvečer, kadar na palači Kr. Civilnega Komisarijata in drugih vojaških poslopih dvigajo in snemajo zastavo, je ob tej priliki slavnost, kateri prisostvuje častna straža. Straža pozdravi z orožjem, med tem pa trobentač zatrobi »Pozor!«

Med tem, ko traja »Pozor!« in sicer od takrat, ko je dan začetni znak in do tedaj, ko je slovesnost končana in denejo vojaški puške ob bok, morajo vsi tisti, ki prisostvujejo tej ceremoniji, pozdraviti rimsko ali pa sneti klobuk. Če pa so v uniformi, morajo pozdraviti po vojaško.

Prav tako pa morajo pozdraviti rimsko ali pa sneti klobuk takrat, kadar gre po cesti oddelek vojskovanja z zastavo Oborožene Sile. Te zastave spremlja vedno oboroženi oddelki, tudi kadar niso razvite.

Vesti 8. maja

Prvič po dvestih letih so v Črni gori v tork slavili sv. Jurija, patrona kraljevske hiše Petrovičev. Prejšnja srbska oblast je te proslave strogo prepovedala. Pri zadnji proslavi v tork so prišle do izraza vroče manifestacije za Italijo. Za to pritiko je pravoslavni metropolit Joanikije prišel pozdravit Kr. Civilnega Komisarija in poveljnika divizije v Cetinju.

Romunska vlada je priznala hrvaško državo. Pri tej priliki sta si izmenjala brzojavki vodja romunske države general Antonescu in poveljnik hrvaške države dr. Pavelić.

Z ukazom predsednika španske vlade generala Franca je bil za podtajnika pri predsedstvu vlade imenovan fregatni kapitan Louis Caro Blanco.

Britansko letalstvo je v noči od ponedeljka na tork letelo nad srednjo in jugozahodno Nemčijo ter je metalo zažigalne in eksplozivne bombe na različne kraje, med katerimi so znana zdravilišča. Vojaški objekti niso bili zadeti. Številne bombe so padle na odprta polja, ne da bi pri tem povzročila škodo. Drugod povzročena škoda pa je malenkostna.

S tem, da so zavzele in pretrgale petrolejsko cev z iraških petrolejskih polj do Haife, so iraške čete uničile pet milijonov litrov goriva, kar pomeni veliko škodo za Anglijo. Zaradi prenehanja dotoka petroleja so vse petrolejske čistilnice v Haifi prenehale z delom.

V Tirano so se vrnili dopisniki tujega tiska, ki so prispeli v Albanijo ter si ogledali prizorišča zmagovite vojne na grško-albanskem bojišču. Ti tuji dopisniki so se z ladjami odpeljali tudi na Krf in si ogledali otok. Dopisniki so nato odpotovali v Drač, od tam pa v Rim.

Včeraj so v zaporu Orleans izvršili smrtno kazen nad Evgenom Cavetom, ki je aprila 1938 odvil železniške tračnice in povzročil iztirjenje ekspresnega vlaka na progi Alžir-Oran. S tem zločinom je Cavet povzročil smrt mnogih potnikov, mnogo med njimi pa jih je bilo težko ranjenih.

Predstavniki španskega protektora v Tangerju so uradno objavili, da je španska oblast od večeraj prevzela vse carinske posle, ki so jih Francozi doslej izvrševali na tangerskem področju.

Iraška vlada je dala zapleniti vsa prevozna sredstva. Pravosodni minister pa je z veljavnostjo od 1. maja prekal dovoljenja za zaposlitev Britancev v javnih upravnih službah, ker so se pregrešili s svojim delom proti državi.

Španski uradni krogi imenujejo za navadno laž trditve londonskega »Timesa«, da so Španci grdo ravnali v koncentracijskih taboriščih z tistimi Angleži, ki so pribežali iz Francije. Španski krogi namreč pravijo, da v španskih ujetniških taboriščih ni sploh nobenega angleškega vojaka, ki je prišel iz Francije.

Kapitan Kermitt Roosevelt, bratranec ameriškega predsednika, je izstopil iz britanske vojske iz zdravstvenih razlogov. Kermitt Roosevelt je služil v britanski in ameriški vojski med svetovno vojno, lani pa se je udeležil vojske na Norveškem.

vojne sile in izrazil svoje nezadovoljstvo nad hladnim stališčem angleške vlade do dogodkov na srednjem Vzhodu. Svoje ugotovitve glede posledic balkanskega poraza je povzel v naslednjem stavku: »Naša naloga je sedaj mnogo težja, ker smo izgubili svoja balkanska letalska oporišča in še zato, ker si je sedaj Italija opomogla.

Podrobnih pojasnil o zadnjih dogodkih pa Eden ni hotel dati, pač pa je odgovoril, da se v tej stvari nahaja prilično v zagati, kajti vsak objavljeni podatek bi koristil le sovražniku.

Ameriško orožje na 200 norveških trgovskih ladjah v angleški službi

Washington, 8. maja. a. Iz pooblaščenega vira se je zvedelo, da Združene ameriške države nameščajo na 200 norveških trgovskih ladjah, ki so v angleški službi, protiletalsko orožje in orožje za boj proti podmornicam. Norveške ladje, ki bodo v vojni poškodovane, bodo popravili v ameriških ladjedelnih.

Nemško-turška trgovska pogodba

Carigrad, 8. maja. a. Turška narodna skupščina je potrdila novo trgovsko pogodbo med Turčijo in Nemčijo. Turčija bo dobavljala Nemčiji tobak v zameno za industrijske izdelke. Včeraj je prispelo v Carigrad odposlanstvo nemških trgovcev.

Nastop gojencev Glasbene Matice

V mali filharmonični dvorani je šola Glasbene Matice v Ljubljani, ki predstavlja najstarejši naš zavod za glasbeno vzgojo mladine pri Slovencih in ki ima tudi največje zasluge za dvig kulture na glasbenem polju, priredila nastop svojih gojencev. Na tem nastopu so se občinstvu predstavili v veliki večini mladi pianisti. Trinajst smo jih našli iz klavirskih šol gg. Milene Štrukljeve, Emilije Dernovškove, Vide Šekove, Marte Osterčeve, Pije Lipovškove, Viktorja Sonca, violinska gojenca pa iz šole gg. Franca Slaniča in Jurija Gregorja. Produkcija je pokazala prav lep uspeh gojencev in smotnost dela in prizadevanja zavodovih učiteljev. Med nastopajočimi so vzbudili posebno pozornost Maršič Saška iz šole gg. M. Štrukljeve, Ahlin Cvetka iz iste šole, Fakin Mara iz prvega razreda srednje šole, gojenka iste, dalje Gorjanc Franc iz prvega razreda srednje šole, gojenec g. V. Sonca. Najlepši uspeh je pač dosegla v dozornejšem in dovršenem oblikovanju Pelani Frida iz četrtega razreda nižje šole gg. M. Osterčeve. Iz drugega razreda pripravnice se je uveljavil tudi Rems Feder, gojenec gg. E. Dernovškove, Eva Jeras iz drugega razreda nižje šole, gojenka gg. V. Šekove, svoj uspeh so pokazali še mala Breda Vodišek, Majda Vesel, M. Sever, zelo dobra Kovač Valentina, Erjavce Helena, Sever Alma. Izmed violinistov sta nastopila Volčič Franc, iz drugega razreda nižje šole g. Jurija Gregorja in pa mali Sanein Nasto iz drugega razreda pripravnice, gojenec g. Franca Slaniča.

Delo, ki ga opravlja zavod, je za vzgojo glasbenega naraščaja pri nas odločilno za bodočnost glasbene kulture, saj ustvarja šola Glasbene Matice mladim učencem prve pojme o glasbeni umetnosti. Zato je razumljivo, da z zanimanjem naša javnost spremlja delo zavoda, ki na vsakokratnih javnih nastopih prikazuje uspeh in napredek svojih učencev. In za ta nastop je občinstvo pokazalo živo zanimanje in skoraj do zadnjega napolnilo malo filharmonično dvorano.

Trden sklep iraške vlade:

Angleške čete naj zapuste iraška tla

Bagdad, 8. maja. Iraško vrhovno poveljstvo je izdalo naslednje poročilo o večeršnjih dogodkih na iraških bojiščih:

Iraško topništvo je obstreljevalo, iraška letala pa so bombardirala britansko taborišče Habaniš, pri čemer je bila prizadeta v municijskih in petrolejskih skladiščih velika škoda. Dve angleški letali sta bili uničeni. Britansko letalstvo je dvakrat bombardiralo taborišče Rašid. Škoda je bila le neznatna. Iraško letalstvo in protiletalsko topništvo sta sestrelila več sovražnih bombnikov. Nekaj britanskih letal je večeraj opoldne napadlo pred Basrom iraške čete. Iraška vojska pa je napadla britanska taborišča pri Basri. Vneli so se tam hudi boji, njih izid pa še ni znan.

Pet britanskih prevoznih letal se je skušalo spustiti na letališče Abisa. Iraške vojne sile so jih napadle s strojnimi. Eno letalo je bilo razgorelo, dve sta morali pristati, ostali dve letali pa sta pobegnili. Iraške čete so vjele 20 sovražnih vojakov. Angleži so izgubili 6. maja skupno 11 letal, 5 nadaljnjih je pa bilo poškodovanih.

Teheran, 8. maja. a. Vrhovno poveljstvo iraške vojske je izdalo poročilo, v katerem pravi, da je bilo bombardiranje Habanije od strani topništva izredno učinkovito. Tudi železniška proga in velike količine blaga so bile zadete. Iraška letala so v polno zadela municijsko skladišče. Iraško letališče v Al Rašidu so bombardirali Angleži, prizadejali pa so le malo škode. Pri Habaniji je bilo sestreljenih 8 angleških letal. Številni rezervisti so premagali izredno velike težave in so prispeli v poveljstvo južne iraške vojske. Pet angleških prevoznih letal je poskušalo izkrcati čete pri Habithu.

Reka — oporišče bodoče madžarske mornarice

Budimpešta, 8. maja. a. Madžarski poslanec Pandi je napisal v nekem budimpeštanskem dnevniku zanimiv članek, v katerem poudarja, da mora Madžarska nujno zgraditi trgovsko mornarico. Madžarska potrebuje — pravi omenjeni pisec — večje število velikih ladij bodisi zato, da si z njimi lahko preskrbi potrebne surovine, bodisi da zmanjša ogromne stroške, ki jih ima zaradi tega, ker mora najemati tuje ladje, končno pa tudi zato, da po končani vojni ne bo čutila prevelikega pomanjkanja ladij, ki bodo potrebne za obnovitev prometa. Svoj članek poslanec Pandi končuje z zahtevu, da je treba na Madžarskem takoj začeti z graditvijo pomorskih ladij in sicer ne samo z zasebnim denarjem, pač pa predvsem z državnim. Ker Madžarska nima nikjer nobene morske obale, je čisto naravno, da bo bodoča madžarska mornarica imela za svoje pomorsko oporišče pristanišče na Reki.

Macuoka grozi Združenim ameriškim državam

Tokio, 8. maja. b. Veliko pozornost je vzbudila izjava, ki jo je pred kratkim podal japonski zunanji minister Macuoka tujim časnikarjem in v kateri je povdaril, da bo Japonska v primeru, če bodo šle Združene ameriške države v vojno na strani velike Britanije, tudi morala prijeti za orožje in napasti Ameriko.

Što sovjetskih funkcionarjev odide iz USA

Newyork, 8. maja. a. Što višjih in nižjih uradnikov sovjetskega trgovskega zastopstva se pripravljajo na odhod iz Združenih ameriških držav, ker je ameriška vlada, kakor znano, ukinila dovoljenje za izvoz v Sovjetsko Rusijo.

Edgar Wallace:

Na sever, potepuh!

Tudi ona je zapazila neko postavo. Nedaleč od mesta, kjer sta obstala, sta zagledala svetilkarje goreče cigare. Postalo je že toliko svetlo, da sta v mraku mogla videti nerazločne oblike neke postave. Neki moški je sedel na posekanem deblu.

V daljavi se je slišal klic. Postava na deblu se je vrvavala in usmerila svoje korake navzgor, v smeri, odkoder je prišel klic. Šel je komaj kakih petnajst metrov v razdalji od naših beguncev. Zdelo se je, kot da bi zgrešil pot.

»Halo!« je zaklical.

Iz daljave se je zopet zaslišal glas. Oktober je spoznala, da je to glas Rdečebračca.

»Bila sta tukaj, a sta pravkar zopet izginila.« Kadilčeva postava je izginila iz vidika. Rolin je previdno nadaljeval pot. Deklica mu je sledila. Kmalu se je zopet ustavil.

V senci grča sta zagledala luči; dve beli in eno rdečo.

»Avtomobil,« je zašepetal Robin.

Po žarometih je bilo mogoče spoznati, da je avtomobil obrnjen proti Littlebergu. Previdno sta se bližala vozu. Robin se je še enkrat ozrl nazaj.

»Vstopi!« ji je dejal in ona je nemudoma izvršila njegovo povelje.

Amerika bo zaprla Panamski prekop za trgovske ladje

Tokio, 8. maja. a. List »Niči-Niči« poroča, da je neka paroplovna družba iz Osake dobila od svojega agenta iz San Franciscia obvestilo, da bodo Združene ameriške države v desetih dneh omejile trgovski promet skozi Panamski prekop, in sicer za nedoločen čas. Ta ukrep v resnici pomeni, da bo Panamski prekop sploh zaprt.

Sprememba v sovjetski vladi — notranja zadeva

Berlin, 8. maja. a. Vest, da je Stalin sam prevzel vodstvo sovjetske vlade, so nemški listi zabeležili kot dogodek sovjetskega notranjopolitičnega pomena. Prav zato se na uradnih mestih vzdržujejo sleherne razlage, ker je navada nemškega časopisa, da ne razpravlja o notranjopolitičnih zadevah obeh držav.

Grški ujetniki se vračajo na domove

Solun, 8. maja. a. Tukaj potrjujejo, da v redu prihajajo na svoje domove grški bojovniki, ki so bili ujeti. Grške ujetnike spremljajo pri prevozu v Grčijo nemški častniki.

Razbit švicarski konzulat v Liverpoolu

Bern, 8. maja. a. Zvezni svet je objavil, da je dobil iz Londona poročilo, da je bilo poslopje švicarskega konzulata v Liverpoolu pri zadnjem bombardiranju razrušeno, vse osebe pa je nepoškodovano.

Nemška letala so z bombami zadela in potopila neko britansko 3000 tonsko ladjo severno od Blykha.

Šele ko je on skočil v voz in sedel poleg nje, je opazila, da je motor že v teku. Robin je prijel za zavoro in se še enkrat ozrl. Avtomobil se je začel brezšumno pomikati naprej in kmalu sta zagledala glavno cesto. Zaslišala sta krič za seboj. Oktober se je okrenila, a ni mogla videti ničesar. Robin je povečal brzino. Nekaj je zletelo mimo dekletovega obraza, a ni se zmenila za to, misleč, da je kakšna nočna žuželka.

Robin je zavil proč od Littleberga in usmeril voz proti Ogdensburgu. Deklica je sedela sklonjena v kotu in opazovala v mraku pokrajino, ki je bežala mimo nje. Bile so to samotne farme, gospodarska poslopja, majhno mestce, osamljena cerkev. Brzela sta vzdolž nekega jezera, na čigar koncu je bil majhen vodopad. Postajala je vedno svetlejša, tako da sta lahko razločila pokrajino in tudi že podrobnosti. Srečala sta tudi voznike, ki so vozili seno.

Dospela sta do nekega križišča in Robin je zavil na desno, čeprav je ta cesta bila slabša. Avtomobil je poskakoval po strmi, razriti poti, ki je postajala vedno slabša, dokler ni popolnoma prenehala. Vozila sta kar vprek po ozemlju, ki je bilo vse posejano s skálami. S težavo sta se ogibala drevmu. Čudežno sta se izognila velikemu kupu kamenja, ki je bilo tja nametano, kakor da bi ju hotelo ovirati na begu. Nenadoma je Robin potegnil zavoro in avtomobil se je ustavil tik pred prepadom.

General Cavallero na Cetinju

Cetinje, 8. maja. a. Šef glavnega generalnega štaba in vrhovni poveljnik oboroženih sil v Albaniji general Cavallero, je prispel predvečernim opoldne na Cetinje v spremstvu višjih častnikov svojega štaba in generala Ranza, letalskega poveljnika v Albaniji. Generala Cavallera je sprejel Kr. Civilni Komisar Mazzolini ter general Tucci, poveljnik divizije »Messina«. General Cavallero je ostal na Cetinju nekaj ur in se s Kr. Civilnim Komisarjem pogovarjal o različnih vprašanjih za organizacijo Črne gore. Nato si je general Cavallero ogledal grobove članov kraljevske hiše Petrovič v samostanu sv. Petra, obiskal pa je tudi kraljevski palači in se posebno zanimal za spominske predmete, ki se nanašajo na umrlega kralja Nikolo. Popoldne se je general Cavallero odpeljal v Tirano.

Delo družbe za narodno filmsko proizvodnjo

Rim, 8. maja. Že od vsega začetka italijanske okupacije bivše Jugoslavije si je Družba za narodno proizvodnjo »Enice« prizadevala, da bi postavila na novi trg italijansko filmsko proizvodnjo. Družba je največja ustanova za posojanje in predvajanje filmov.

»Enice« ima sijajno urejeno službo in je zato lahko prišla v zveze z eksponenti filmskega trga v Sloveniji in Dalmaciji. Družba bo s tem brez dvoma ustvarila koristi za sodelovanje.

V treh vrstah ...

Komisar, ki ga je poslala v Ljubljano Banca d'Italia, je uredil bančno poslovanje pri podružnici prejšnje podružnice Narodne banke v Ljubljani. Ti posli se nanašajo tudi na denarni promet Oborožene Sile z notranjostjo Italije.

Puljsko-reška škofija je dobila začasnega upravitelja, ki je po rodu Istran. Po smrti puljskega škofa dr. Pederzollia je Sveta stolica imenovala za novega apostolskega administratorja škofije tržaško-kopskega škofa Antona Santina. Z imenovanjem so škofijani splošno zadovoljni.

Črnoгорci so svečano proslavili svojega zaščitnika sv. Jurija. Kakor je že znano, imajo Črnoгорci za svojega zaščitnika — patrona sv. Jurija. Sv. Jurij je tudi zaščitnik dinastije Petrovič. Letos so svojega patrona prav slovesno praznovali. Slovenski službi boji so prisostvovali vojski in civilni predstavniki Črne gore. Prisoten je bil tudi Eks. Visoki Civilni Komisar Mazzolini. Po službi boji je metropolit opravil molitev za dinastijo Petrovičev. Po končanem cerkvenih obredih je prebivalstvo priredilo velike manifestacije. Kralju in Cesarju, Duceju in Italiji. Ob tej priliki je Visoki Civilni Komisar razdelil med prebivalstvo veliko vsoto denarja.

Nov tednik v Mariboru. V Mariboru je izšla prva številka novega tednika, ki nosi ime »Stajerski gospodar«. Glavni urednik novega tednika je dosedanj glavni urednik »Marburger Zeitung« Friderik Golob. List tiskajo v Mariborski tiskarni.

Pouk samo v nemščini. Na posameznih ljudskih šolah na Spodnjem Stajerskem so začeli že s poukom, ki pa je samo v nemškem jeziku. Pouk je samo za dečke od 10 do 14 let.

Mariborske tržne cene. Na trgu je precej krompirja, ki ga prodajajo po 14 do 15 dinarjev za merico. Jajca so po 1,25 din, mleko pa stane kakor doslej 3 dinarjev liter.

Djakovska katedrala poškodovana. V bojih, ki so bili na veliki petek med umikajočo se srbsko vojsko in hrvaškimi ustaškimi četami, je srbska vojska izstrelila na Djakovo nekaj granat. Pri tem sta dve granati zadeli djakovsko katedralo in jo poškodovali. Tudi škofijski dvorec je bil poškodovan od strojniških krogel.

Mariborske tekstilne tovarne obratujejo. Znan mariborske tekstilne tovarne Hutter, Doctor in drug ter tovarna Rosner v redu obratujejo.

Gauleiter za Spodnjo Stajersko dr. Überreiter je bil na prvomajskih proslavah, ki so bile v Celju, Laškem, Rimskih Toplicah, Hrastniku in Trbovljah. Kot je znano, je prvi maj v Nemčiji narodni praznik.

Med ameriškim Slovenci

V Evelethu Minn. je preminul Gregor Pančur v visoki starosti 79 let. Umrli je pri svoji hčeri John Vrhovnik. V Ameriki je živel 59 let. Zapušča štiri hčere, in sicer Mrs. John Vrhovnik, Mrs. Frank Mlakar v Chisholm, Mrs. Fanny Klačar, Cherry, Minn., in Mrs. Frank Breych, tudi v Cherry.

V Clevelandu O. je na svojem domu umrl rojak Mike Knez v starosti 57 let. Doma je bil iz Jeziče pri Ljubljani in je prišel v Ameriko pred 37 leti. Zapušča ženo Mary rojeno Gregorš iz Smartnega pod Smarno goro in eno hčer.

V Clevelandu se je vračala 11 letna Slavka Lokar iz šole in je hotela preko ceste. Tedaj je pridrvel avto in jo zadel s tako silo, da jo je vrgel 30 čevljev daleč. Med prevozom je umrla. Omenjena je bila hčerka Mr. in Mrs. Crist in Mary Lokar.

»Tako torej,« je dejal in se dvignil s sedeža. Preden je Oktober mogla storiti isto, jo je objel okrog pasu in dvignil iz avtomobila. Nato je šel na vrh hriba in se ozrl na pot, ki sta jo prevozila. V travi so se poznali sledovi koles, če ju bo sploh kdo zasledoval tako daleč. Glavna cesta je bila zelo oddaljena in tudi na stranpoti, po kateri sta zavila, je bilo vse polno drugih sledov.

Nato se je zopet vrnil k avtomobilu in potegnil z zadnjega sedeža skrbno spravljeno odejo. Poleg sedeža je našel tudi košaro živil in majhen kovček s toaletnimi potrebščinami. Vzel je oboje iz vozila, pregledal najprej košaro in se zadovoljno nasmehnil. Nato je odprl kovček.

Tu imaš milo in brišče — malo više slišim šumeti vodo,« z glavo ji je pokazal smer. »Pazi na trnje!«

Odhitela je k izviro. Kako prijetno se je počutila, ko se je umila v hladni studenčici. Ko je vrnila k Robinu, ji je ta vzel brišče in milo iz rok ter se sam napotil k studencu. Ko se je okrenil, je Oktober zapazila, da ima od zadaj na hlačah smešno, pisano krpo. Takšnih stvari do sedaj ni še videla, razen v zelo veliki razdalji. Stala je z brado oprto na roko in ga opazovala, dokler se ni skrčil za grmovjem, ki je rastle ob studencu.

Robin Leslie — Mrs. Robin Leslie. Položaj se ji nikakor ni zdel smešen. Bila je del njega samega. Rdečebraдец je bil njen smrtni sovražnik. Veselila se je skupne nevarnosti. Nikoli še ni proučevala

Današnji trg

Ljubljana, 8. maja 1941.

Zivilski trg je iz dneva v dan bolj založen. Posebno zelenjave je dosti. Lepo vreme zadnjih dni je omogočilo, da je dovoz na trg vedni. Na trg je prišlo danes tudi precej okoliških kmeti, ki so pripeljale svoje pridelke na prodaj. Na trgu je bilo precej zelenjave, ki se je ponila. Staro ceno je obdržala le berivka brez pecljev, ki so jo prodajali po 20 din za kg. Pocenil se je zeleni radič, listnata špinata, regrat in druga zelenjava. Dobro je, da so cene za posamezno zelenjavo določene za vsak teden naprej in je vsako navijanje cen na trgu onemogočeno.

Vedno več je na trgu opaziti uvožene italijanske solate. Solata je zelo lepa in niti ni predraga. Za kg zahtevajo 22 din, kar pomeni, da se je od preteklega tedna pocenila za 2 dinarja. Lep grah je bil na prodaj po 16 dinarjev, krompir pa ima kar stalno ceno po 2,50 din. Precej je bilo na trgu sadja. Jajca so bila po 7 do 8 kosov za kovača. Velika je bila danes živahnost tudi na mestnih stojnicah, kjer prodajajo krompir, mast, fižol in druga živila v režiji mestne občine. Trg, kjer prodajajo mlečne izdelke, pa ni bil tako bogat kakor včasih, saj pa tudi ni čudno, ko je omejen dovoz mleka iz Gorenjskega, odkoder ga je prišlo prej v Ljubljano najmanj 3000 litrov na dan.

Koledar

Danes, četrtek, 8. maja: Prik. sv. Mihi. Petek, 9. maja: Gregor N.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: dr. Kmet, Tyrševa c. št. 43; mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4; mr. Ustar, Selenburgova ul. 7.

Spored violinskega koncerta slovenskega violinista Uroša Prevorskega, ki bo jutri zvečer ob 20 v veliki filharmonični dvorani, je naslednji: Beethoven: Kreutzerjeva sonata, Paganini: Koncert v d-duru, Škerjanc: Intermezzo romantique, Samo Hubad: Vizija, in Uroš Prevorske: Španski ples. Pri klavirju skladatelj L. M. Škerjanc. — Vstopnice v knjigarni Glasbene Matice.

Se nekaj parcel za obdelovanje bo mestni gospodarski urad razdelil velikim revnejšim družinam, ker so jih dobrotniki revežev dali mestni občini na razpolago za oddajo manj premožnim slojem. Zemljišča leže ob Kobariški in Likozarjevi ulici, ob Ruski cesti pri kolodvoru Šiška, v Kozlezi, ob Marmontovi ulici in ob poti na Rakovo jelo. Interesenti naj se javijo v soboto 10. t. m. med 8. in 12. uro v sobi št. 23. mestnega gospodarskega urada v Beethovnovi ulici.

Napisi, reklame, slikarstvo. Zveglj, Cojzova 1.

Popravek. Med gledališkimi obvestili je v ponedeljek izšla notica, v kateri je bilo rečeno: »Zaradi indispozicije gosp. Johanna Franzla...«. G. Francel pa nam je poslal pojasnilo v tem smislu, da se njegovo krstno ime ne glasi Johann, pač pa edinole Ivan (Janez), odnosno Jean Francel.

Iščem motorno kolo

znamke N.S.U., 350 kub., evid. št. 2415/2, št. mot. 382.060. Kdor mi sporoči, dobi nagrado 2500 din. Josip Znidarič, Vesevek 46, Stari trg.

Stare zračnice

avtomobilске, motorne in kolesne (tudi rezane male kose), kupim vsako količino. Ponudbe na poštni predal 32, Černi - Ljubljana.

1700 m² njive pri remizi v Šiški

oddam poceni in najem. - Ponudbe na upravo »Slovenskega doma« pod »Najem št. 150«.

Slovensko - Italijanski

in Italijansko - Slovenski slovar

spet v zalogi po ceni 25 din. Obsega 250 str. - Knjigarna Ant.Turk, Ljubljana, Pražakova 12.

Tovorni avto Hansa-Lloyd

z evid. št. 2/59, št. motorja 39.812, 4 cilindri, z nosilnostjo 1 tone, težak 1 tono, dvosedežen, je bil oddan letališču v Smederevski Palanki ter ga išče Mestna elektrarna v Ljubljani.

Vse občine in privatniki,

ki kaj vedo o sledečih konjih:

Konj fuks lise, potrjen v ježici, žig 2189 z komatom in vozom, od spredaj široka kola, od zadaj ozka.

Kobila prama liska, sprednja noga ravno-dilka, žig 3518 z komatom in vozom parizarjom, vzeta za Dobravo.

Konj fuks lisee, žig 3519 z komatom vzeta za Dobravo.

Kobila liska »Mijac«, na levem ušesu ima svežo rano, žig 3520, naj sporoče, proti dobri nagradi: Frane Švigelj, lesna industrija na Bregu, pošta Borovnica.

svojih lastnih čustev. Druge je znala presojati in proučiti njihova dejanja in nagnenja do dna. Nikoli pa še ni čutila potrebe, da bi prodrla v svojo lastno dušo. Mož s pisano krpo na hlačah je bil dejstvo — mr. Robin Leslie. Edina razlika med njim in drugimi možkami bi mogla biti v njegovem vedenju. Do tega trenutka pa je njegovo obnašanje bilo popolnoma zadovoljivo. Prepustil ji je posteljo in sam ležal na tleh. Ravno v pravem trenutku ji je velel, naj si obuje čevlje. Ona bi na njegovem mestu storila isto. Bil je izredno dober vozač. Najbrž ni bilo prvič, da je ukradel avtomobil. Pisana krpa se ji ni zdelala smešna, prav tako tudi ne jopič brez rokava.

Vrnil se je od studenca izredno snažen. Ko je odprl košaro in ji ponudil sendvič, je opazila, da si je tudi nobile prav skrbno osmažil. Toda roka mu je nekoliko trepetala. — Vzel je iz koša veliko steklenico, jo odprl in napolnil s kavo dve časi, kateri je tudi privlekel iz koša.

Nato je sedel na tla s prekrizanimi nogama, jo pogledal in dejal:

»Sedaj pa želim neko pojasnilo. Vem, da ste tu; vem tudi, da ste bili z menoj v Švedovi hiši. Sedaj vam lahko povem, da se je res obsel na oni kavelj, a zdelo se mi je potrebno, da sem se vam zlagal. — Vem, da ste na nek skrivnosten način zvezani z menoj. A rad bi vedel zakaj in kako?« (Dalje sledi.)